

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega prvotnega in tretjega četrtka meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sementiških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Nasnanila se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 17.

V Ljubljani, 2. septembra 1897.

Letnik X.

Vseslovenski shod.

Odkar so naši državni poslanci sklenili, da se skliče v Ljubljano shod, na katerem bodo koristni in pravični zahteve slovenskega naroda zastopali zaupni možje iz vseh slovenskih dežel, kaže se zanj tako na Kranjskem kakor pri obsejnih Slovencih veliko zanimanje. Kakor nam kažejo poročila raznih slovenskih listov, pripravljajo se iz vsakega kraja možje na pot v Ljubljano, tako da bode isti dan v središču Slovenije v resnici zbran slovenski narod po svojih zaupnikih iz vseh stanov. Shod pa ima tudi v resnici velik pomen za Slovence. Najodličnejši možje iz raznoterih slovenskih pokrajin bodo na tem shodu jasno in odločno narisali žalosten položaj Slovencev, slasti po onih deželah, kjer so Slovenci v manjšini, kjer njihovih poslancev po deželnih zborih nasprotniki bodisi Nemci ali Lahi niti ne poslušajo, ali pa se njihovim pravičnim zahtevam naravnost zaničljivo posmehujejo. Cesarjska vlada na Dunaju bode slisala, kaj zahtevajo Slovenci, ki so bili in se še vedno trden steber Avstrije na jugu; slisala bode tudi, kaj proti državi, ako bode še nadalje pustila, da laška iridenta in nemški bismarkovi častilci še nadalje tlačijo cesarju zvesto udan slovenski narod. Vladna dolžnost bo potem, da Slovincem prepusti pravice, katere so jim po državnih postavah zagotovljene in katere drugi narodi v državi uživajo v svojo korist že toliko let. — Slovenski državni poslanci pa bodo po shodu, ko bodi prepričani, da je ves narod za njimi, toliko lažje in toliko odločneje stopili na Dunaj ter na pravem mostu povedali, zakaj so jih volilci poslali v državni zbor. — Bog daj, da bi se shod vršil v lepi edinosti, da bi se na njem vsi zopet ogreli za stare slovensko načelo: Vse za vero, dom, cesarja! Blagoslov bošji potem ne izostane. Naj se nam pravice tudi še nadalje kratijo, naj ne poslušajo našega glasu na visokih mestih, ako sme vsi jedini, ako ostanemo Bogu, domovini in cesarju zvesti, sila nasprot-

nikov nas ne bode strla in tudi za nas bo prišel brez dvoma dan zmage in rešitve.

Vspored, po katerem se bode shod vršil, nam naznanja pripravljalni odsek tako-le: Shod se vrši dne 14. septembra ob 9. uri dopoldne. Uvažujoč od raznih strani izražene želje je odbor določil naslednji dnevni red: 1. Splošni politični položaj; poroča državni poslanec dr. Susteršič. 2. Jezikovno vprašanje; poroča državni poslanec dr. Ferjančič. 3. in 4. Primorske razmere; poročata državni poslanec Spinčič in odvetnik dr. Franko. 5. Koroške razmere; poroča deželni poslanec Grafenauer. 6. Štajerske razmere; poroča deželni poslanec dr. Dečko. 7. Narodna avtonomija in narodnogospodarski položaj slovenskega in istersko-hrvaškega ljudstva; poroča državni poslanec Povše. 8. Sklepanje o predlaganih resolucijah.

Zborovanje se prične ob 9. uri dopoldne ter konča najkasneje ob 2. uri popoldne. Z ozirom na ta omejeni čas in ker so poročevalci izbrani iz vseh slovenskih pokrajin in Istre, bode po sklepu poslanskega sestanka z dne 30. julija t. l. debata na shodu izključena. Istotako po sklepu imenovanega sestanka bode omejena udeležba na imenoma vabljene osebe. Zaradi tega izdeluje in je deloma že izdelal pripravljalni odbor imenik zaupnikov sporazumno z izvenkranjskimi podobori.

Glede na omejeni prostor za shod je samo ob sebi umerno, da se boče moralo tudi število vabljencev omejiti. Po shodu ob 5. uri popoldne se bode vršil banket; kedor se ga hoče udeležiti, naj to najkasneje do 10. septembra naznani tajniku pripravljavnega odbora, dr. Ignaciju Žitniku, državnemu poslancu v Ljubljani.

Ker se je v javnem listu izrasla želja, naj se pripravljalni odbor pomnoži, izjavlja isti, da v to ni opravičen, ker ga v to imenovani poslanski sestanek ni pooblastil.

Razgled po svetu.

Nemci ne marajo sprave. Ministerski predsednik grof Badeni je pred par tedni povabil odlične zastopnike Čehov in Nemcev na razgovor, pri katerem bi se obravnavalo, kako naj se odstrani silen narodni boj, ki se sedaj bje med Čehi in Nemci po češkem kraljestvu. Vlada je v ta namen izdelala tudi več po stavnih načrtov, po katerih bi, ako bi enkrat zadobile postavno moč, zaželjeni mir med obema narodoma zopet zavladal. Vsak bi nekoliko odjenjal in mir bi bil prav kmalo storjen. — Čehi so bili takoj pripravljeni, da se tega prijateljskega razgovora vdeležijo. Nemci pa so odločno odklonili vsako spravo ter izjavili, da na shod ne gredó. Iz tega vidimo, kdo dela prepir na Češkem. Kaj bo sedaj storil Badeni? Ne bo mu kazalo družega, nego da Nemce pusti na strani in da se poprime slovanske večine v državni zbornici ter z njeno pomočjo zopet prične vleči državni voz navzgor. Dne 1. tega meseca so se zato sešli na Dunaju načelniki slovanskih klubov ter se razgovorili med seboj, pod katerimi pogoji so pripravljene Badeniju pomagati v boju zoper nemške kričáče, ki so letošnjo spomlad zabranili vsako pametno posvetovanje v državnem zboru. Bog daj, da bi valed nagajivosti nemških liberalcev, mi Slovenci dobili nekaj pravic.

Državni zbor bode sklican v drugi polovici tekočega meseca. Ako bodo nemški liberalci zopet onemogočili vse pametno posvetovanje, bode vlada prisiljena ga razpustiti in razpisati zopet nove volitve.

V hrvatskem zboru v Zagrebu, ki te dni zboruje, stojé si ojstro nasproti vladna, mažaronska in prava narodna hrvatska stranka. Ker so si hrvatski narodnjaki pri zadnjih voltivah priborili več poslancev, kakor je bilo Mažaronom všeč, je saborska večina več volitev razveljavila in prave zastopnike naroda poslala kratkoma domu. — Toda tudi hrvatski narod je zlasti pri zadnjih voltivah spoznal svoje prave prijatelje in tako smemo upati, da bodo ravno ti zopet voljeni z veliko večino.

Zadnjič smo poročali, da je nemški cesar obiskal ruskega cara, danes pa moramo povedati, da se je tudi *predsednik francoske republike Faure* šel po-

klanjat v Petrograd. Še bolj slovesno kakor cesarja Viljema so sprejeli Faure, ker ste že dalje časa Rusija in Francija dobri prijateljici. Car je v neki napitnici naravnost povedal, da sta Rusija in Francija v tooni zvezi. — Nemcem ta izjava ni všeč, zlasti, ker so mislili, da je cesar prijateljstvo med Rusijo in Francijo razdril. Sedaj se je pa očitno pokazalo, da je Nemčija še zmiraj v sredi dveh ognjev.

Turško-grški mir še ni podpisan, ker si evropske vlade vedno nasprotujejo. Angleška dela Turkom največjo preglavico, ker se poteguje za Grke, ki ne morejo plačati tako visoke vojne odškodnine, kot bi Turčija rada.

Upor mohamedancev v Indiji provzroča Angležem veliko preglavico. Uprli so se namreč mohamedanski Afridi, gorsko ljudstvo v Grewelandu mej Pesavurom in Afganistanom, ki šteje 5000 za orožje zmožnih vojakov. Vmes mej tema pokrajinama se razteza gorovje in pokrajini sta zvezani le po 1011 metrov visokem prelazu, ki pa je po kupu prešel v angleško last. Nevarnost je torej za Angleže zelo velika, ker tu taj bi se ne mogli dolgo ustavljati dvema združenima napadnikoma. — Posebno pa je slabo znamenje za Angleže velika navdušenost, ki se je polastila mohamedanskega rodu vsled turške zmage nad Grki. Posebno pa so navdušili vse posamne rodove razni članki turških listov, ki po naročilu sultanovem delajo za mohamedanstvo pod varstvom in vodstvom turškega cesarstva.

Republika Uruguayska v južni Ameriki je izgubila svojega sedanjega predsednika. Kakor je brajav na kratko sporočil, je bil ustreljen predsednik Borda s samokresom v trenutku, ko se je povodom narodne slavnosti podal iz stolnice. Umoril ga je mladenič Arredondo, katerega ima policija že pod ključem. Oj leta 1828, ko je bila republika, poprej združena z Brazilijo, proglašena samostojnim, je to drugi umor predsednika. Floresa je 19. februarja 1868 doletela jednaka smrt. Sploh pa Uruguay, ki šteje nad 700.000 po večini katoliških prebivalcev, po narodnosti pa večinoma Španjcev, nima sreče pri svojih predsednikih, kajti zelo redki so, ki bi ostali na krmilu celo štiriletno dobo.

Dopisi.

Iz Kranjske Gore, 16. avgusta. Na nedeljo, 15. avgusta sta bila pri nas sklicana dva shoda. Točno ob 3. uri je otvoril shod gospod državni poslanec dr. Jan. Ev. K r e k, kakor ga je tudi sklical. Vreme je bilo jako ugodno, zato se je zbralo mnogo ljudstva od blizu in daleč. Gospod poslanec je poročal v ogajevitih besedah o političnem položaju, zlasti z ozirom na ogerske razmere. Ta shod nam ostane gotovo dolgo v spominu. Na shodu so se sklenile sledeče resolucije: 1. Na javnem

shodu v Kranjski Gori dne 15. avgusta 1897 iz „Gorenjske Doline“ zbrani volilci najodločneje obsojamo nedostojno obstrukcijo nemško-nacionalnih in liberalnih poslancev, kateri so zabranili vsako koristno in zlasti za napredek in blagor kmetškega in delavskega stanu prepotrebno delo v državnem zboru. 2. Z veseljem pozdravljamo jezikovno naredbo za Češko in Moravsko ter pričakujemo od slovanskih državnih poslancev, da podobno, pravično jezikovno naredbo čim prejje izposlu-

jejo tudi za slovenske dežele. 3. Odobrujemo načela, ki so združili vse naše poslance v slovansko krščansko narodno zvezo, in želimo, da bi ta načela združila vse Slovence v javnem delovanju. 4. Pozdravljamo državno večino, katero vodita načeli narodne enakopravnosti posameznih dežel s tem pristavkom, da se zagotovi tudi narodna samostojnost z ozirom na zatirane slovanske narode v Avstriji. 5. Od naših poslancev zahtevamo, naj pri novi pogodbi z Ogersko odstranijo dosedanje krivice, ki se godé naši državni polovici. — Takoj za tem shodom se je otvoril drugi skod, občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda »Gorenjska Dolina«. Shod je počastil s svojo navzočnostjo prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, preč. gospod knezošk. svetnik Tomo Zupan ter je predsedoval našemu zboru. Radi pčlega časa moral je izostati govor gospoda kapelana, ki je izpregovoril le najnujnejše. Na to je bila volitev odbora. — Naš shod pa so počastili blejski pevci pod vodstvom gospoda nadučitelja J. Rusa. Kranjska Gora, menim, da se ni slišala takega petja. Vse je stalo kar zamaknjeno ter poslušalo divno petje. Zares čuditi se moramo temu zboru, da so vsi posamezni deli tako ubrani in da izvaja vse točke s toliko natančnostjo. Gospodu pevovodji kakor tudi njegovemu zboru smo dolžni izreči najlepšo zahvalo za prijaznost in užitek, katerega so nam podali.

Iz Bevk pri Vrhniki 20. avg. (Zlata maša.) Take slavnosti se ni bilo v Bevkah kot na praznik Marijinega Vnebovzvetja dne 15. t. m. Naš preljudi in občespoštovani dušni pastir, č. g. Anton Vonča, ki že na 34 let deluje med nami, so ta dan slovesno obhajali zlato mašo. Koliko so se č. g. zlatomašnik trudili v teku dolgih let za naš dušni in telesni blagor, kdo naj to vredno popiše. Samo jeden slučaj hočemo navesti, ki nam očitno kaže sad njihovega blagonosnega delovanja. Kje je družba sv. Mohorja razmerno najbolj razširjena, kje ima največ udov. Bevke zavzemajo to častno mesto na Kranjskem že več let, očitno dokaz, kako znajo g. zlatomašnik ceniti branje dobrih knjig, in kako znajo to priporočati svojim faranom. — Zato je pač umevno, da smo z največjim veseljem čakali na priložnost, da duhovnemu očetu vsaj nekoliko pokažemo svojo vdanost in ljubezen. — Že več dni smo se pripravljali na slavnosten dan. Postavili smo po vasi 12 slavolokov, 20 visokih mlajev in veliko število manjših. V zastavah je bila cela vas, našli smo jih nad 300. V soboto zvečer je bila lepa razsvetljava, zažiganje umetaljnega ognja in raket. Domači pevci pa so priredili g. slavljeno podoknico z ubrenim petjem. Drugi dan se je zbralo pri g. zlatomašniku 6 č. gg. sosednih duhovnikov ter veliko prijateljev in znancev svetnega stanu. Jedna izmed 30 belo oblečenih deklet podala je g. slavljeno pred odhodom v cerkev zlatomašno palico. Smejé so jo gospod vzeli ter sijivo rekli: »Ali me ne vidiš, kak korenjak sem še in ti mi palico ponujaš?« Točno jim deklet odgovori: »Toliko bolje za vas in za nas, da jo ne potrebujete, ali vzemite jo pa le v spomin na današnji dan. — Slavnostni govornik je bil veleč. g. Kumer, dekan starološki, ki je v krasnem govoru naslikal delovanje zlatomašni-

kovo. Ko se je po cerkvi razlegala zahvalna pesem, je v očesu marekaterega zaigrala solza hvalečnosti, ki je pa ob enem razodevala tudi željo, naj mili Bog še dolgo let Bevcanom ohrani skrbnega dušnega pastirja. Popoldne je bila cela vas v gostéh pri g. zlatomašniku. Dolgo se bomo spominjali tega veselega dne in še svojim znancem bomo pripovedovali o veseli zlati masi našega priljubljenega g. Vonče. Bog jih živi in povrni vse nam storjene dobrote!

Iz Gornjih Kosez (moravske okolice) meseca avgusta. Dopisovalec liberalnega lista »Rodoljub« obira našo podružno cerkveno predstojništvo oziroma ključarja, zaradi streljanja ob zeganju dne 25. julija t. l. in jima priporoča varčnost mesto streljanja ob enakih prilikah. Na njegovo očitje mu samo toliko pravimo, da mu tudi mi priporočamo, naj on štedi in varčuje, da naj ne dá vse za zganje in špirit, ki ga tako razganjata, da pošilja enake budalosti med svet. Kadar se strezni, bo spoznal svojo nespamet. Streljanje je bila prosta reč domačih fantov. Dokler je visja oblast ne prepové, toliko časa je tudi ključarja ne moreta zabraniti. — Pri občinski volitvi Peški je vkljub vsem oviram ponosno zmagala naša stranka. Bili so dne 15. avgusta t. l. izvoljeni županom: France Barlič, posestnik na Hudeju; svetovalec: France Merčun, posestnik v Mošeniku, in Anton Avbelj, posestnik v Hlevah. Upamo, da si z našim novim občinskim starešinstvom pridobimo poprejšnji mir in blagostanje v občini, oziroma v naši soseski, kakoršnega smo vživali pod pokojnim županom Jan. Barličem, blagim očetom novoizvoljenega župana. Mi prosimo Vsemogočnega, da bi mož vodil težavni posel mnoga leta v znamenju pravice.

Iz Smednika, 21. avgusta. Minuli petek ob eni uri popoldne je udarila strela v stolp župnijske cerkve v Smedniku. Ker stolp nima strelovoda in s ploščevino krita streha nobenega odvoda za strelo, iskala si je strela sama pot. Odbila je na treh krajih znatne kose strešnega zidca pri stolpu, razkopala pri uri motovila, vodeča na kazalce, potem pa se je razdelila v dva žarka; prvi je puhnil skozi kapelo Lurdske Matere Božje, vrigel okraske s skalovja in altarne mize, raztrgal in osmoldil ter popolnoma uničil vse altarne prte, pod stopnico vrigel in zdrobil iz tlaka 13 cementnih plošč, odtrgal v dveh krajih od kamenitnih plošč za jabeiko debele kose in zginil. Drugi žarek pa je prevrtal obok na koru in skočil na desni vogelj orgelje, odbil nekaj okraskov, pometal več piščalk, dokaj poškodoval glavno sapno cev, odčresnil zapornico od vseh registrov pri spodnjem manualu, odkrušil veliko ometa od obeh stebrov, na katerih stoji kor, in tako zginil v tla. Po vasi je bilo dokaj strahu. Vsa škoda v cerkvi znaša do 200 gl. — Bog nas varuj te nesreče.

Iz Slavine, 20. avgusta. Nesreče. — Danes ob tri četrt na ednajst dopoldne je tresčilo pri Martinu Milharčiču-Tišljarju v Žejah v supo. Pogorelo je vse gospodarstvo in bisno poslopje do tal. Gospodarja je nekoliko oplazilo po obrazu in enega fanta po nogi, vendar nobenemu ni škoda. Oredja in vozovja so nekaj rešili;

zgorela je ena svinja in drugo je osmodilo, da so jo morali precej zaklati. Na srečo so bili ravno o tem času na orožni vaji tikoma nad vasjo 87. pešpolk z 2. in 3. baterijo 9. artilerijskega polka. Poveljnika sta takoj ukazala moštvu pristopiti na pomoč, in s prostaki vred so častniki pridno podajali vodo in polivali strehe. Vojaštvu gre zahvala, da se je ogenj ustavil, in ni pogorela vsa vas. Bodi poveljnikom in vsemu moštvu tu očitno izrečena zaslužena hvala. Kasneje sta prihiteli na pomoč

po stari hvalevredni navadi tudi st. peterška in postojnska prostovoljna požarna bramba. — Dne 18. t. m. je v Rakitniku v struženu, ki je vsled hudih ploh dne 9. napolnil strugo, utonil kopajoč se Franc Rebula, vojak 1. stotnije 97. pešpolka, katera je ondi nastavljena za časa orožnih vaj; zasel je v vrtnec požiralnika, ki ga je potegnil v globočino. Bil je doma iz Pliskovice na Krasu, in star dobrih 20 let.

Listek.

Srebrni jubilej v Planini.

Slavnost srebrnega jubileja duhovnikov zbranih 17. avgusta v Planini se je v vsakem oziru sijajno obnesla. Tacega slavja, večinskega po vnanji obliki in pristranskega po duhu, ki je preveval vse zbrano občinstvo, pač ni kmalu kje videla kranjska dežela. Svečanost se da v svoji celoti vredno vzporediti oni zlate sv. maše v Postojni. Vrla Notranjska je pri ti priliki zopet v polni meri pokazala, kakó umeva ceniti delovanje svojih duhovnikov. Mladina obojnega spola v Planini in v Lazih je kar tekmovala, kje se bode napravilo več in lepših vencev in slavolokov.

Župna cerkev sv. Margarete je bila okrašena kakor nevesta, ki pričakuje svojega ženina, toliko zelenja in cvetličja ne bode kmalu dičilo nje sten in altarjev.

Orjaški mlaji, darovani od svetlega kneza, so bili razstavljeni okrog cerkve in na drugih primernih krajih planinskega trga, 15 preko 20 m visocih in mnogo vitkih manjših smrečic, ki so jih v ta namen podarili trije vrli posestniki iz Grčarjevca. Zlasti je bilo lepo videti štiri smreke sredi cerkve, katerih dve sta nosili ukusno sestavljeni slavolok Marijine družbe z napisom v zlatih črkah: „Družba Marijinih otrok kliče: ohrani Vas Bog!“ — na drugi strani: „Marija danes za Vas prosi, molitve Vaše k Bogu nosi!“

Dekleta Marijine družbe iz Gorenje in Dolenje Planine so ves teden vence plele in cerkev zunaj in znotraj takó krasno ovenčale, da se je vsak po pravici čudil finemu ukusu in iznajdljivosti preprostih kmetjskih deklet v tem oziru. — Vže ob dveh novih sv. mašah in lani ob sv. misijonu so se bile dobro izkazale, a letos ob svečanosti srebrnega jubileja domačega župnika in njegovih duhovnih tovarišev so uprav prekosile same sebe. Tacih deklet ni z lepa kje. Čast jim!

Pri vходу v Planino od grada sem je stal slavolok z napisom na sprednji strani: „Planina se raduje, da jubilej se tu praznuje“, na drugi strani: „Ikrene želje naše, k spominu srebro-maše“. V vasi Laze na čast duhovnikom, ki so od postajice „Planina“ prihajali, je bil napravljen drug slavolok z napisom spredaj: „Voščila radostna sprejmite, še zlato mašo doživite!“ — zadaj: „Da Vas še dolgo Bog ohrani, zakličemo iz srca vdani!“ — Pred cerkvenimi vratmi na orjaških mlajih slavolok s

pozdravom: „Zahvaljen mili Jezus bodi, še dalje vas ohrani, vodi!“ na uni strani: „Nebesa blagoslov rosite, na te duhovnike častite!“ Pred cerkvijske sv. Roka v Gorenji Planini je stal šesti slavolok, posamični mlaji nenavadne velikosti in vitke rasti so bili usajeni na hribu sv. Duha (27. m.), na glavnem trgu v Dol. Planini in pred Zihrlom (po 35 m). Zastav je vibralo brez števila s streh in oken.

Gospodje jubilanti so imeli na predvečer ob 6. slovesne večernice, na zadnje blagoslov s Najsvetejšim. V molitvah, v prijateljskih razgovorih in spominih iz minulih let dijaškega, bogoslovskega in duhovniškega življenja jim je le preneglo minevala ura za uro. Ob 9. zvečer jih iznenadi pristrana ovacija Planincev. Če dalje več ljudstva se je nabiralo okrog župnišča. Nismo vedeli, kaj to pomeni. Kar se začuje boben. Godba iz Postojne, spremljana od ognjegascov svirajoč prikoraka ter se ustavi pred župniščem. Tu zaigra več izbranih komadov, vmes pa zapoje pevski zbor prav izvrstno pesmi „Nasaj v planinski raj“, ter „Slovan na dan“. Bengaličen ogenj je razsvetljeval prostor in zbrano množico. Gospod župnik planinski se z okna doli s ikreno besedo zahvali faranom za genljivo podoknico: povdarja, da vso to čast, katera se mu danes skazuje, poklanja najvišjemu duhovniku Jezusu Kristusu, katerega nevreden slušabnik je; — zagotavlja farane svoje ljubezni in obeta, da se bode še v poznih letih hvaležno spominjal, kakó je umela planinske fara počastiti svojega župnika, ter prosi blagoslova božjega vsem skupaj. Ves trg planinski je bil razsvetljen, tudi v najmanjši koči smo videli luč, slasti je bilo lepo videti v daljavi grad Haasberg v čarovni razsvetljavi.

Dan potem, 17. avg., so gospodje jubilanti od 5. zjutraj naprej opravljali tihe sv. maše v zahvalo Bogu za vse milosti, katere so prejeli od Njega tekom dolgih let.

Ob 10. se je vil sprevod v cerkev; naprej bele oblečene deklice, Marijina družba s svojim krasnim banderom, častniki požarne brambe, gg. jubilanti, ljudstvo, katero se je od blizu in daleč našlo v gostih tramah. Slavnostni govornik, jubilant p. Jožef Bizavičar je v jako lepah preprostih besedah razlagal pomen slavnosti; beseda je prišla od srca in segala do srca. Zbrani verniki so pazno poslušali in v marsikaterem očesu so zasvetale solze srčnega ginenja. Veliko sv. mašo sredi obilne asistence in z blagoslovoma je daroval č. g. župnik šenčurski Kukulj,

— petski zbor je svojo nalogo prav izvrstno dopolnil, zlasti je ugajala pesem pri vstopu jubilarov v cerkev: „Pozdravljen jubilej današnji“, besede zložil župnik Podboj, naprev. p. Angelik Hribar. — Naprev je preprost pa tako lep, da je vsem ugajal in bo vrlo služil ob enakih priložnostih prihodnja leta. Pesem Podbojeva in Bilčeva, poslana v poudar jubilarom na dan jubileja, sledita na koncu dopisa.

Po ispeti zahvalni pesmi se je spreved vrnil v župnišče. Deputacija Planincev in ognjegascev je prišla domačemu župniku čestitat in mu za spomin podarila lep srebrn križ. Tudi svetli knez in kaeginja Windiech Graetz sta prišla v župnišče, izrazit svoja voščila.

Popoldne se je pripeljalo v Planino več sošolcev civilnega stanu: vojaški zdravnik dr. A. Staré iz Ljubljane, ravnatelj c. kr. učiteljišča Hubad, sodni s. št. žnik

Zušek iz Postojne, računski s. št. žnik Svetek, deželni (f. cijal) Omejec, dan potem se jim je pridružil še dr. Sterger, star prijatelj planinskega župnika. Koliko prisrčnih napitnic se je izreklo, koliko prijaznih starih spominov obudilo, koliko veselje je vladalo mej tovariši, katerih se nekateri niso videli, odkar so se razšli iz gimnazije, ni mogoče popisati.

Gospodoma jubilarom je došlo od raznih krajev blizu štirideset brzozavnih in pismenih voščil, dve pesmi in dva kronograma.

Tako lepe in ganljive slavnosti Planina ni še videla in jo bo težke še kedaj. Splošni vtis ostane neizbrisno začrtan v spominu vdeležencev; duhovnikov in ljudstva. Slava faranom planinskim, ki so pri ti priliki takó očitno in sijajno pokazali, kakó spoštujejo svojega župnika in duhovski stan v občé.

Misijonska poročila.

Pismo katoliškega misijonarja iz Assana.

[Potres] Katoliški misijonar, ki je tudi preživel sam grozne dni, nam potres, ki je junija meseca tek. leta opustošil celo deželo, popisuje tako-lo: Grozovit in dolgotrajen potres je 12. junija cel Assan pretresel. Največ je trpel kraj Shella ob reki Brahmaputra, ki se več tisoč čevljev visoko razprostira po strmi gori. Hiše so nakopičene jedna nad drugo, kakor razstavljeni igrače v kaki prodajalnici. Da je bil za tako mesto potres-ovodepoh, je očividno. V Assanu do letos skoraj niso vedeli za potres, le redkokedaj se je čutil kakih rahel sunek, za katerega se pa nihče ni brigal. Po deželi so tedaj zlasti v zadnjih letih sezidali veliko večnadstropnih hiš. Tudi naša misijonska poslopja, med njimi zelo prostorna cerkev, so bila večinoma zidana ter so se pri prvem močnem sunku sesula. Le posebnemu varstvu božjemu se moramo zahvaliti, da smo si otehi življenje. 12. jun. ob pol šestih zvečer sem čutil prvi sunek. Dasi je bil precej močan, menil sem vendarle, da ne bo hujšega. Ker so se pa sunki le ponavljali, zbežal sem na prosto. V tem trenutku pa se strese in zabobni, da je bilo groza. Moja hiša in cerkev sta se v trenutku spremenili v veliko grobljo, sto čevljev visoka skala, na kateri je bil sezidan samostan za redovnice, se je razibala in prebrnila na spodaj stoječe hiše. Vse je zgronelo dol v prepad — vse je bilo zgubljeno. Potres je postajal vedno močnejši, misliti sem moral na svojo rešitev. Toda, kam naj bežim? Za menoj globok prepad, na desni moja s skalovjem pokrita hiša, na levi cerkev v razvalinah, pred menoj pa so se gibale velikanske skale kakor drevje med viharjem. Hitro primem bombasov drog in gledam same na skale, da bi pred jedno ali drugo odskočil na stran. Sedaj se na desni zruši skala v prepad, sedaj ravno par korakov pred menoj jedna obleti. Tako traja skozi 10 minut. Potres ne pomenha, črni, prašni oblak me obdaja, da ne vem — kam. Kar zaslišim za seboj klice na pomoč. Redovnice so in

nekaj sirot, ki ne morejo iz razvalin. Hitro se obrnem, da jih rešim — toda ne morem.

Sedaj so sunki vendar nekoliko slabejši, z veliko težavo pridem do redovnic in z železnim drogom se mi posreči njihova rešitev. Izmed 10 sirot so samo štiri še pri življenju, šestero je zasutih. — Sedaj pogledamo dol v mesto; strašen pogled! Niti jedne hiše ni več, vse je razvalina, med njimi mrtvi, ranjeni in bežoč. Zemlja se zopet stresa. Najsvetejše moram vendar le rešiti, ako bo mogoče. Posreči se mi. Z velikim trudom izkopljem sv. posodo iz razvalin in spravim dragoceni zaklad, zame jedino tolažilo, ko sem vse zgubil. — Sedaj je bil zadnji čas, da bežimo iz nesrečnega kraja. V temi, med silno ploho smo se podali z redovnicami in sirotami čez razvaline v jedno uro oddaljeno, višje stoječo vas v gorah. Do kože premočeni, defoma brez obuvala, dobimo v vasi še precej dobro ohranjeno koč. Do smrti trudni ležemo k počitku in hitro zaspimo, le včasih nas prebudé huđi potresni sunki. Zjutraj na vse zgodaj naprej v gore, kolikor mogoče visoko, da smo vsaj pred skalami varni. Po silnih težavah dospemo v vas na vrhu gore, kjer je nekaj lesenih koč ostalo. Zemlja se skoraj neprenehoma stresa skozi tri dni do 15. junija. Z gora, ki našo vas od treh strani obdajajo, od katerih nas pa k sreči ločijo globoke in široke doline, se neprenehoma trgajo velikanske skale in pogrezajo cele vasi v prepade. Od vseh strani prihajajo in odhajajo beguni, nihče ne vé kam; in ker je najhujše, hrane manjka. Srečen vsak, kdor dobi kak krompir najslabše vrste. Beguni, ki dohajajo v našo vas, nam pripovedujejo, da je ves Assam v razvalinah, le kočé iz bombasa so ostale.

Ko sem redovnice spravil na varni kraj, grem zopet nazaj, da poiščem druge nesrečne kršćijane. Celo noč so bili s pagani vred med silnim nalivom pod milim nebom. Spovedujem, kršćujem in molim. Grozno vpitje je okoli mene, ki se pa pri vsakem sunku še

povekšuje. Vse vprek kriči: „Dua! dua!“ (molite, molite!) Pagani letajo s tamtuni in bobni okoli mene ter kličejo svojega glavnega boga „Rama“ na pomoč, drugi prosijo satana za rešitev, otroci jokajo, paganke prepevajo čarovniške pesmi. Šele drugi dan pridem v Shello. Kakošen pogled! Povsod mrtvi in ranjeni! Veliko ranjenih je bilo treba prepustiti osodi, ker jih niso mogli izvleči izpod skalovja. Jeden je sedel pod visoko skalo nepoškodovan ter skozi malo špranjo klical na pomoč. Prinesli so mu jesti, rešiti ga niso mogli. Drugi dan ni več klical, gotovo da je od zgolj strahu umrl. — Šele četrty dan se je zjasnilo in potres je ponhaval.

Zopet sem šel v Shello, da se kaj dobim iz razvalin. Izkopal sem puško in nekaj knjig. — Še smo v

koči vrh gore. Potres bo sicer ponehal, najpotrebnejše za življenje bomo sele dobili. Kaj potem? Kaj bode z misijonoma, ki je tako lepo ovetel v Assamu in ki nas je navdajal z veselo nado, da bomo v nekaterih letih imeli veliko spreobrnjenecov. Šed našega dolgoletnega, trudapolnega delovanja v Assamu je vničen, vse je zgubljeno — le kristijani so nam ostali, katerih ne moremo brez pomoči pustiti. Tudi dolg nam je ostal. Tako je tedaj res naša reva in nadloga brez vsake mere in nikakor ne moremo drugače, nego da naše brate v Evropi nujno prosimo pomoči. Dasi smo vse zgubili, nam je vendarle upanje v boljšo bodočnost neomajano ostalo, se nadalje hočemo ostati v Assamu, kamor nas je poklicala previdnost božja. Bratje, pomagajte nam!

Razgled po Slovenskem.

Katoliško politično društvo v Ljubljani priredi v nedeljo 5. septembra popoldne ob 2. uri v Britofu pri Predosljih javen shod. Govorili bodo državni in deželni poslanci gg. kanonik Kalan, dr. Krek, Pogačnik in pa dr. Šustersič.

Katoliško slovensko društvo za radovljjski okraj ima svoj občni zbor in shod dne 5. septembra, v nedeljo popoldne ob polu štirih pri „Pizu“ pri radovljjskem savskem mostu s sledečim vsporedom. — 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Posamezni nasveti. 5. Pri tem zboru poročajo gg. poslanci Azman, Pogačnik in dr. Krek o deželnem in državnem zboru. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Kanonično obiskovanje in birmovanje v ljubljanski škofiji bode letos še po naslednjih krajih: 8. in 9. septembra v Št. Rupertu (prvi dan posvečenje cerkve, drugi dan birma); 12. septembra v Zaplani (ob enem posvečenje cerkve); 13. v Borovnici (ob enem posvečenje altara); 19. sept. v Gorjah (ob enem posvečenje altara); 20. sept. na Breznici, 21. na Dovjem; 22. v Pred dvoru; 23. v Šmartnem pri Kranju; 24. v Selcih; 25. v Zalem Logu; 26. v Škofji Loki; 27. na Trati; 3. oktobra bode birma v Ribnici. — V nedeljo 29. avg. je bilo kanonično obiskovanje in birma v Logatcu.

Umrli. Dne 18. avg. je umrl v Št. Jurju pri Kranju č. g. Valentin Škul, bivši župnik v Št. Jakobu ob Savi, kjer je bil izvanredno priljubljen. — 23. avg. je pri sv. Joštu umrl nagle smrti č. g. Fr. Tavčar, mnogoletni dušni pastir in goreč spovednik pri tej božjepotni cerkvi. Pokopali so ga v Šmartnem pri Kranju ob spremstvu 32 gg. duhovnikov. — 29. avg. je po dolgem bolehanju umrl v Preski č. g. župnik Martin Derčar. Pokojnik je pastiroval v Preski skozi 12 let. — Torej zopet v teku 10 dni trije novi grobovi pridnih delavcev v vinogradu Gospodovem. Svetila jim večna luč.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Fara Krize pri Trziču je podeljena č. g. Fr. Porenta, župniku

v Sori. Na faro Črnič vrh nad Polhovimgradcem je bil instaliran č. g. Jan. Čebašek. — Premeščeni so naslednji č. gg.: spiritual dr. Francisek Ušeničnik iz Alojzijevega kot spirital v semenišče, kapelan Ivan Renier od sv. Jakoba v Ljubljani v Kranj, dr. Gregorij Pečjak iz Zuzemberka k sv. Jakobu v Ljubljano, Ivan Trpin z Iga kot beneficijant v Šmartno pri Litiji, dr. Ivan Mauring iz sv. Vida pri Stični na Ig, Matija Kastelic iz Kostanjevice v Št. Vid pri Stični, Alojzij Šarec iz Planine v Šmartno pri Kranju, Viljem Mlejnik z Vinice kot drugi kapelan v Semič, Anton Znidarsič iz Vipave kot ekapozit na Razdrto, Karol Čik iz Hrenovic kot kapelan in Kozlerjev beneficijant v Kočevje, Josip Koblar iz Škofje Loke v Hrenovice, Josip Brešar iz Postojne v Škofje Loko, Jernej Bernard iz Blok kot prvi kapelan v Postojno, Karol Jaklič iz Dobrnič kot beneficijant na Vače, Anton Poljšak z Brezovice v Sostro, župni upravitelj Francisek Šturm s Suborja kot kapelan v Podzemelj, Ivan Dolinar iz Črnomlja v Stari Trg pri Ložu, Ivan Lovšin iz Kočevja kot župni upravitelj na Toplo Reber, beneficijant Jakob Pavločič z Vač kot župni upravitelj na Subor, kapelan Ivan Jelenec iz Sostrega kot župni upravitelj v Javor, župni upravitelj Alojzij Jaklitsch s Tople Rebrki kot župni upravitelj v Ebenthal, župni upravitelj Anton Mali, župni upravitelj iz Javora kot župni upravitelj na Ledine. — Novo so nameščeni č. gospodje: Ivan Jerab kot drugi kapelan v Zuzemberku, semeniški duhovnik Ivan Baloh kot kapelan v Kostanjevici, Leonard Zupan kot kapelan v Planini, semeniški duhovnik Ivan Smukavec kot kapelan na Blokah, Anton Jarič kot kapelan na Brezovici, semeniški duhovnik Ivan Zavbi kot kapelan v Hinjah, Josip Eppich kot kapelan v Dobrničah.

„Slov. Narodu“ in „Rodeljubu“ se mora v zadnjem času sila slabo goditi, ker sta v tako velikih skrbeh zaradi svojih naročnikov. Pred kratkim sta oba liberalna lista žugala vsacemu duhovniku, ali kakor jih navadno imenujeta, lazi-maziljencu, da ga bosta kakor starikevi birič ovdala gosposki, ki bi se le predrznil ziniti kako

besedilo zoper »Narod« in »Rodoljub«; še hujše pa se bode godilo predrznežu, ki bi ljudi naravnost nagovarjal, naj »Narod« in »Rodoljub« nikar ne naročujejo. — Kakor se brani kaki ubogi obrtnik zoper konkurenco, tako hočeta odsihmal naprej delati tudi nekdanj tako ponosna »Narod« in »Rodoljub«. Očiten dokaz, da sta lista sama in njihova stranka prav res — na psu. Listi, ki si samo s tožbo in kaznijo hočejo ohraniti ugled med ljudstvom, sami najbolj spričujejo, da so svojo veljavo že zdavnaj izgubili. Take grožnje pa, kakor jih »Narod« in »Rodoljub« pošiljata med svet — so naravnost smešne. Slovenski liberalci se grozno motijo, ako mislijo, da bodo s takimi otročarijami ugnali slovensko duhovščino in jej zaverali usta. — Nikdar!

Gospodinjka šola. Društvo »Gospodinjka šola«, katero se snuje v Ljubljani, dobilo je, kakor se nam poroča, že dovoljenje od vlade. To društvo ima namen, ustanavljati in vzdrževati šole za gospodinjje, v katerih bi imele deklice priliko, izobraziti se v vseh stekah, ki so gospodinjji potrebne.

Iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. Znano je gotovo č. bra'cem, da imajo pri nas uboge šolske sestre »de Notre Dame« stfirirazredno šolo in v samostanu vzgojališče za deklice s privatnim petim šolskim razredom. Letos je obiskovalo šolo blizu 200 solarič in v vstavu je bilo 37 gojenk. Dne 15. septembra se prične zopet šola in vsprejelo se bode kakih 40 deklic v stanovanje in hrano v samostanu po primerno nizki mesečni plači. Starši, kateri želijo svoje hčerke izročiti v vzgojo našemu samostanu, naj bi se brz ko mogoče obrnili do častite prednice, ker število gojenk je omejeno; za več ko 40 ni prostora.

Franciščanski samostan na Brezjah. V nedeljo 29. avg. je bilo slovesno vlaganje temeljnega kamena za ondotni frančiškanski samostan. Z zidavo samostana se je pričelo že pred 3 tedni, tako da bode vsa zgradba bodočo jesen pod streho.

Iz Radeč 24. avg. Včeraj se je pri nas slovesno otvorilo »Prvo radeško konsumno društvo«. Ob 7. uri je bila sv. maša v ta namen, potem je pa domači gosp. kapelan blagoslovil nove prostore. Nasprotovanje je bilo veliko, a žilavost in delavnost društvenega odbora, posebno obeh predsednikov, g. Rozmana in Petriča, je premagala vse zapreke. Le pogumno naprej na pričetem potu ne gledé na škodoželjno in nevošljivo besedovanje nasprotnikov! Društvu samemu želimo obilo božjega blagoslova, da bo dosegalo v polni meri svoj blagi namen.

V Sv. Križu pri Litiji se je ustanovilo dne 22. t. m. »Katoliško izobraževalno društvo«. Namen mu je ude vtrjevati v verskem življenju, poučevati o gospodarskih in obrtnijskih zadevah, voditi jih na temelju katoliških resnic in pravega domoljubja do prave omike in jim prirejati pošteno razvedrilo. In to dosega društvo z branjem katoliških časnikov in dobrih zabavno poučnih knjig, s predavanji in govori in s poštenimi zabavami. Društvo je torej bralno, zabavno in nadomestuje tudi

delavsko društvo. Dal Bog društvu rast v procvit katoliško-narodne organizacije.

Utonil je 10. avg. na Velikem Koranu pri St. Jerneju 4letni Frano Štirk v neki mlaki, S. arisi, pazite na otroke!

Konjsko dirko priredi letos konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske dne 12. septembra ob 1/4. uri popoldne v St. Jerneju.

Toča. Dne 20. avgusta je pobila toča del Šmarij, Sladke gore, celo Kostrivnico, Sv. Križ, Sv. Florijana in Rogatec, del Stoperc in Zetal. Najhujše so pobiti kraji med Pečico in Ložnim. Vinogradi in poljski pridelki so skoro popolaoma uničeni. Ta udarec je tem hujši, ker so ti kraji tudi lani veliko trpeli valed večkratne toče.

Tatvina. V noči od ponedeljka na torek je vlomil neznan lopov v nadžupnijsko cerkev na Laškem in je škrinjice za denar poskušal s silo odpreti in denar pokrasti. Pri dveh se mu je posrečilo, in je tudi denar iz njih pobral, pri drugih je delo le na pol storil, ker ni mogel notranjih ključavnic zlomiti.

Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Na novo nameščeni kot kaplani so ti-le č. gg. novomašniki: Matija Efdri pri Sv. Rupertu nad Laškem, Jožef Ecker v Grizah, Franc Gartner v Središču, Jožef Musi v Starem Trgu in Anton Šorn pri Mariji-Snežni.

Iz Celovca. Nasi Nemci so v velikih skrbeh radi svojega bolnega nemštva. Tiste borne jezikovne naredbe na Češkem in Moravskem, po katerih bi morali vsi uradniki znati oba ondotna deželna jezika, jim noč in dan belijo glavo, in premišlujejo kako bi jih odpravili, dasiravno se je naš presvitli cesar izrekel, da so pravične in potrebne. Zmislili so si, da naj občine ustavijo vsa prenešana dela, to se pravi, one ne marajo vsprejemati nobenih vlog in tudi denarja ne, kar ne spada v občinski delokrog. Nekaj takšnih svojeglavnih občin smo že bili omenili. Zadnje dni se je njim tudi pridružil občinski svet v Grabštanju pri Š. Petru, torej skoro v izključno slovenskem kraju. — Da je kdo ondotne svetovalce za tak sklep pridobil, moramo le obžalovati; slovenski kmetje pa naj hodijo k oddaljenemu okrajnemu glavarstvu. Mi Slovenci ne smemo mirovati in zahtevajmo take pravične naredbe, kakoršne so se izdale za Česko in Moravsko, tudi za naše slovenske kraje. Slovenski občinski zastopi torej na noge!

Šolski dom snujejo v Gorici. Načelnik osnovalnega odbora, g. dr. A. Gregorčič, je razposlal rodoljubom po deželi okrošnico, v kateri jih vabi, da pristopijo s povoljnimi doneski. Naloga temu društvu je, da v Gorici zgradi potrebno poslopje že obetoječim in morda še novim slovenskim zasebnim učnim zavodom.

Ravne pri Cerknem so pogorele. Šestinsitrideset ljudi je brez strehe, šestdeset goved brez hleva. Pogorelo je veliko krme za živino, hišna oprava, orodje obleka, jestvine, tudi nekaj denarja. Veliki reveži so večinoma močno zadolženi. Naj pomaga revežem, kdor more. Mnoogo zvičajnih beračev prosjači pod lažnjivim imenom ravenških pogorelecev. Kdor nima od gosposke

potrjenega dovoljenja za pogorelce prositi, naj se ovadi na pristojno mesto.

Italijanska šola v Podgori pri Gorici obstaja že šest let, dasi se nobeno leto ni imela zakonitega števila otrok. Skoro polovica učencev je iz Italije, to so otroci

tovarniških delavcev, za katere bi morala tovarna šola vzdrževati. Zato je v sadnji seji c. kr. šolskega sveta predlagal šempanski župan g. Jožef Fanagel, naj se ta šola zapre. Predlog je obveljal.

Domača zdravila.

12. Šentjanževa roža.

Šentjanževa roža je ljudem dobro znana. Legenda pripoveduje, da je rastle pod križem, ko je umiral Božji Sin. Svet se ni menil za njegove bolečine, ta roža pa je varkala v svoj cvetni venec kapljice njegove krvi. In ko je vojak prešrl Jezusovo stran, tedaj se je stresla samega strahu in vsak listek je dobil podobo sličnega obóda. Tako si ljudje razlagajo, zakaj da daje cvet, če ga zmaneš, neko rdečo tekočino. Listi niso luknjičasti, marveč imajo le žleze, kjer se nabira rdeče barvilo. Ta cvetica cvete krog Janeza Krstnika in se od tod tudi tako imenuje. Ker ima Šentjanževa roža močne korenine, ne gledajo je kmetje radi po njivah in po pašnikih. Z vina se je izogiblje, ker ima precej lesnato steblo. Ta rastlina je dobro zdravilo za jetra. Če pridanesh čaju še nekoliko aloje, postane zdravilo najmočnejše. Daj

bolniku tega čaja in poglej čez nekaj časa njegovo vodo. Čuditi se je, koliko nesnage spravi ta rastlina iz človeka. Tudi težek zelodec, zaslužena prsa in pljuca ta čaj ozdravlja. Otroci, katerim po noči rado voda uide, naj pije ta čaj.

13. Janež.

Kako neprijetna bolezen je kolika ali trod in kako nevarna je driska, zlasti krvava driska! In vendar se dá pomagati. Če te katera teh bolečin nadleguje, skuhaj si žlico sladkega janeža ali tudi navadnega v mleku, to pij toplo in krč se kmalu pomiri, kolika neha. Ob jednom pa treba, da se dene na trebuh prtič, ki je namočen v toplo vodo in kis (lesih). Če te sapa nadleguje, potrosi na jed zmletega janeža in pomagalo bo. Da pa boš mogel zrnje zmleti, moraš je preje posušiti v peči. Tudi janežovo olje je dobro.

Raznoterosti.

(Zdravje papeže.) Vsako poletje, ko vlada v Rimu huda vročina, zaženo novic lačni listi mej svet glas, da so papež oboleli. — Tudi zadnje dni so listi raznašali novico, da so se papež onesvestili, in da je za njihovo življenje skrajna nevarnost, ako bi se omedlevica ponovila. — Uradno se sedaj temu nasproti sporoča, da so omenjene vesti neutemeljene, da se papež razmeroma dobro počutijo v kljub visoki starosti in mnogoletni bolehnosti. In da bi tako ostalo še dolgo časa, to so pri srčne želje in prošnje celega sveta.

(Nesreče na železnici) se neizmerno množé. V Witmannedorfu blizu Dunaja sta trčila dva osobna vlaka skupaj. V trenutku je bilo zdobljenih pet vozov. Ranjenih je bilo 7 oseb, med temi 3 nevarno. — Večja nesreča se je zgodila v Hamburgu na Nemškem. Vlak je skočil s tira. Lokomotiva je nekaj časa vozila v gosčavo. Skorej vsi vozovi so rasbiti, 39 oseb ranjenih, 3 smrtene. — Kadar tedaj stopiš v železnični voz, pričeroči se vadno angelju varuhu.

(Statistika kazencev.) Iz poročila osrednje komisije avstrijskih kaznišč za l. 1893, (malo pozno je zagledalo beli dan), posnamemo, da se je nahajalo v 16 moških kazniščah 14.102 in v 6 ženskih zavodih 1811 kazencev. V dosmrtno ječo je bilo obsojenih 29 moških

in 3 ženske, v 10 do 20. etno ječo pa 108 moških in 25 ženskih kazencev. Po narodnosti je bilo 44 odst. Nemcev, 52 Slovanov, po veri 79,9 odst. moških in 90 odst. ženskih katolikov. Skupni zaslužek je znašal 505.740 gl., od tega je pripadlo državi 367.599 gl. Skupni državni stroški za kaznišnice so znašali v letu 1893. 2.491.615 gl.

(Turška Amaconka.) Iz Soluna se poroča, da je v tamošnji bolnici neki vojak, ki je bil težko ranjen v bitki pri Domosku. Zdravniku se je že več časa čudno zdelo, da ta vojak nima brk. Konečno se je prepričal, da je ta ranjenec ženska, ki je šla v boj za Mohameda proti krščanskim nevernikom.

(Materina kletev.) »Obzoru« se poroča iz Novega Grada: Kmet Marko Štak je pred tremi leti vsled grozne kletve svoje matere na mah onémel in zblaznil. Letos v juniju je Štak nenadoma zopet spregovoril in um se mu povrnil. V juliju je zopet znorel, odvedli so ga v Stenjevec.

(Večja žejja.) Na Dunaju je blizu 3600 gostilnic in zganjarij. V Berlinu pa, kjer ni posebno veliko več prebivalcev, pa 10.000. — Berlinci so tedaj veliko bolj žejni kot Dunajčanje.

(Kmetova skrb.) Kmetič reče na železnici spovedniku: »O, ko le danes ne bi naš vlak ob vlak trčil! —

Sprevednik: »Zakaj se pa ravno danes tako bojite?«
»Ker imam jirhanja s seboj!«

(Kmečka zvitež.) »Ti, Hrušovec! kako je torej z najino stavo? Stavil si, da ne bode mesec dni še jedel in mesec noči ne spal, ali ostaneš pri tem?« — »Seveda! Ze predčerašnjim sem začel!« — »Ali ne čutiš nobene lakote in zaspanca?« — »Prav nič nis. Jaž jem po noči in spim po dnevi!«

(Vesni lističi po teži.) Krojaš zbadljivo reče vednemu živinskemu skupčevalcu, vstopivšemu v železnični voz: »Za kako največjo mero naj bi se bližal vozni list po teži?« — Bližati. skupčevalec govori ga zavrno: »Ti ponosna krojaška nit ti! Bodi vesel, da ni tako! Zakaj sicer bi se še ne splašalo, da bi te železnica s seboj jemala.«

Narodno gospodarstvo.

Kako izboljšati zemljišča?

(Dilje.)

Največja škoda pa se godi kmetu, če pušča, da na lepem svetu raste ni vredna gošča. To videti se mi vselej malo stori, češ: bare kmet, tudi od goščave moraš enako od njiy ali travnikov davček plačevati! Ali pa se more tudi tukaj pomagati? Prav lahko, ako le kraj ni preveč strm in skalovit. Najprej se gošča poseka in zloži po zemlji, da se posuši. Ta se potem sežge in vaje razno žito. Pozneje se zemlja spbro prekoplje, pognosi in zdravni trebi kamenja, praproli in druge šepotije. Ko se je tako kraj lepš očistil in otrabil, rabi se po legi in potrditi za njivo ali travnik. To delo še trpi veliko nad pet let, da se izpremeni iz zanikrnega pasnika zemlja v lepo njivo ali travnik, ali torej to delo ni vredno nekoliko truda?

Kjer najdemo močvirje, da voda zastaja in dela luže, ondi nam kaže najbolj delati travnik. Ako je voda na vrhu zemlje, da se večkrat odpeljati z navadnimi jarki ali dragami. Če pa je močvirje globoko in ima svoj izvir v študencih, treba izkopati globoke jarke, ondi narediti k žilam studencev raznovrstne cevi, ki so

pa po jarkih nagromaditi lesovja in kamenja, potem se jih zasuti. (Konec sledi.)

Izvir prašiči — Ikrave prašiče imenujemo tista, katerih meso je prerasteno z kranj. Ikre so pa neke vrste živali, katere prašič naleže, in sicer je ta žival trakulja, ki živi v človeku. Človek, ki je ikravo meso, dobi trakuljo. Trakulja se veča ter je popolnoma dorastla, sestavljena iz 700—800 členov. Zadržni členi, recimo pri repu, postajajo zreli ter odpadajo, spredaj pri glavi pa nastajajo novi. Ti zreli členi gredo od človeka, po naključju jih prašič z jedno ali drugo rečjo požre in naredi se zopet prvi začetek trakulje, kateri se imenuje ikra. Brez ikre ni trakulje, brez trakulje ni iker, ker to je prav za prav vse jedna žival, ki mora imeti za razpolaganje, če se popolnoma razvije, človeško in prašičje telo. Iz tega sledi, da se varujemo ikravega mesa, da ne zbolimo za trakuljo, a pazimo da prašiči sploh nikdar ne pridejo s človeškim blatom v dotiko, ker se s njim postanejo ikravi.

Več jajec! Če hočete, da bodo kokoši več jajec nanesle, dajajte jim kropive. Drobno se razsekajo in primesajo med drugo hrano in izvrstno pomagajo.

Prihodnja številka „DOMOLIUBA“ izide dne

16. septembra 1897 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 21. avgusta:	75,	13,	43,	55,	88.
Gradec, 21. avgusta:	50,	63,	75,	16,	62.
Lina, 23. avgusta:	12,	40,	64,	39,	22.
Trst, 23. avgusta:	26,	23,	12,	44,	30.

Tržne cene v Ljubljani.

2. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica m. st.	11	80	Špeh, porojan, kgr.	—	72
Rž,	8	—	Surovo maslo,	—	84
Ječmen,	6	50	Jajce, jedno	—	3
Orpe,	6	20	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	50	Goveje meso kgr.	—	64
Proso,	8	50	Telečje	—	62
Koruz,	6	30	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	50	Koščunovo	—	36
Leča hktl.	12	—	Pšani	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	18
Fizol,	18	—	Slama, 100 kgr.	—	1 20
Maslo kgr.	—	94	Slama,	—	1 60
Mast,	—	74	Drva trda, 4 kub. mtr.	—	6 50
Špeh, svež	—	76	Slama,	—	2 50

Iščem

učenca,

ki bi imel veselje do ključavnice-čarskega obrta. Več po dogovoru. — Ignacij Lončar, ključavnicearski mojster v Ljubljani na Kranjskem. 208 3-2

Vizitnice

in koverta

priporoč

Katol. Tiskarna.

X. zvezek:
POVESTI

Andrej Kalan

zvezek je ravnokar ter se dobiva krompir 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

R. Miklauc

naznanja uljudno
da se je z dnem 1. septembra 1897

preselil

iz barake, zgrajene za knezoškofijsko palačo, v
novo prirejeno prodajalnico v

Špitalskih ulicah št. 5

ter prosi cenjene svoje odjemalce in slavno ob-
činstvo nadaljnega zaupanja in naklonjenosti.

212 (1-1)

100 do 300 gld.

na nasovo lahko pošteno
zasluti sleherni ter pevač
brez zgube, ako hoče pro-
dajati postavne depuščene
sročke in drivačna pisma.

Ponudbe na Ludovika
Oesterreicher, Budapest VIII,
Deutschengasse 8. 469 10-5
198 4

Dijaki 207 2

se sprejemajo na sta-
novanje in hrano.
Dunajska cesta 19.

Sprejemem takoj 208 2

učenca

iz dobre hiše Karol Ha-
taš, brivec v Kamniku.

Sprejme se takoj

učence

za krajski obrt, Sora 20,
P. Medvode. 206 2-2

Ljudska posojilnica,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Gradišče št. 1.

Stanje dné 31. julija 1897.

(14mesečni obstanek.)

200 4

Posejila gld. 409.896.49
Naloženo pri hranilnicah,
bankah, poštni hranilnici
in gotovine gld. 116.991.33

Udov 342 z vpisanimi de-
leži gld. 2.584.—
Hranilnih vlog " 511.518.67

Raifajsnovim posejilnicam posedila gld. 165.746.28.

Prometa v 7 mesecih, od 1. januarija do 31. julija 1897, je 1.896.601.67.

V vsakem pošteno-oddajnem
okraji, v vsaki fari in po pe-
trebi v vsaki občini, nastavi
se razumna, delavna in zanesljiva
oseba kot 104 10-3

zaupni mož, posredevalec

z dobrim in trajnim postranskim za-
služkom od nekega, mnogo let
obstoječega avstrijskega pod-
jetja prve vrste. Pismene ponudbe
pod „V. u. G.“, Gradec, post. rest.

Pravo tirolsko sukno (loden)

priznano najboljšo tirolsko nevaljano sukno za zimsko in letna obla-
čila, za moške in ženske vsakega stanu, le iz dobre volne naprav-
ljeno, vsega priporočevanja vredno po svoji trpežnosti in po nizki
ceni, izdeluje iz razpokitje prva Gornje-Italiska tovarna za
sukno

A. Draxel-a sinovi v Flirsch-u,
Tirolsko D. 211 6-1

Kovertes s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizki ceni.

Oelz^{ova} kava

je najboljši in najčistejši primesek
h kavi.

149 25-14

Čestite gospodinje!

Zahtevajte in kupujte to kavo!

Prodaja se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v katljah.

Kdo piše

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

(190) 12

Vožnje karte in tovarni listi

v Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovano od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

194 12-5 **H. Schmarda**

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4.

Prporočen od zdravnikov

Marijateljki grenčec

(v trgovini popolnoma prost, sme ga torej prodajati vsak trgovec. Najboljša nadomestila za prepovedane takozvane Marijateljke belodčne kapljice. Razprodajalci dobé najvišji popust. Plakati v vseh jezikih za reklamo se dobé zastonj.)

Okrepčujoč, okusen, poživljajoč, osvježujoč, zdravje pospešujoč, v dijetalnem siru blagodejen je

Želodčni grenčec najfinjšega vonja (aroma) in najboljega ukusa, ne zoparno grenek, marveč prijetno pogreni. — Sredno izbrana sestava izredno dobrih, čistih selič, najvestnejša priprava z najboljšo podstavo alkohola omogoči prirejanje najizvrstnejšega želodčnega grenčeca, kateri krepi želodec in izvrstno učinkuje proti oslabljenju želodca in njega prebavnih organov. Priporočen od zdravnikov, potrjen po neštevilnih zahvalah. — Steklenica 20 kr., 6 stekl. 1 gid., 12 stekl. samo 2 gid. — Dobiva se v vseh predajalnicah, toda pri nakupovanju: **Pozor!** Pristen in pravi ima varstveno znamko **Marijino Celje**, katere je oblatveno vknjižena. Da pa se pri kupovanju obvaruje ponarejenega ali pokvarjenega blaga, je najpriporočljivejšo obrniti se pisмено naravnost do glavne zaloge

Varstvena znamka.

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko,

katera razpošilja — da se obitstvo seznaní s pravim, pristnim blagom — najmanj 6 steklenic z obratno pošto po vseh delih sveta 191 24-7

Herbabny-jev podfosfornasto-isli

apneno-železni sirup

Ta 36 let s največjim uspehom rabljeni, prvi sirup rastaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebaviljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenic je 1 gid. 25 kr., po pošti 20 kr. več 118 19 za zavijanje. 668 20-20

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ti, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma rasišene od našega originalnega 26 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Paži naj se tudi na to, da je sraven stoječa oblatveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižje ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe!

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Sidro

Liniment. Capsici compos.

144 15 iz lekarn Richter-jeve v Pragi prisnato izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gid. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 46 25-25

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno znamko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna pri slatem levu v Pragi.

Od vseh avstrijskih škefov potrjeni in od vis. c. kr. ministertva za sk in bogobastje pripušeni

mali, srednji in veliki

katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri boče v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od prihodnjega šolskega leta nadalje, je ravnatelj izšel ter se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tisk. društva v Ljubljani

(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.

Prodajalci dobé primeren popust.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Šuštilnice** za sadje in zelenjavo. — **Škroplnice** proti peronosperji, zboljšani sestav Vermoleroev. — **Šuštilnice** mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo, skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vodovodne] preše). — **Slamoreznice**, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — **Stiskalnice** za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II., Praterstrasse 9.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
182 9 *Zastopniki se iščejo.* 265 20-10

Staropreizkušeno dijet. kosmet. sredstvo (vrihalno) za okrepčavo in utrjenje žil in mišic človeškega telesa.

Kwizdov fluid

Znamka: kača (hribolazki fluid)
Z uspehom ga rabijo hribolazci, biciklisti in jahači, da se utrdijo in okrepčajo po dolgem naporu.

Cena: steklenica 1 gl., po steklenice 60 kr.
Pristen se dobiva v vseh lekarnah.

Glavno zalogo ima
okrožna lekarna v Korneuburgu
pri Dunaju. 118 8-7 G

Največji izbor.

izdajatelj: Dr. Ivan Jančič.

odgovorni urednik Ivan Kozovec

tipski "Krajski tiskarica."

Hotel Fischer, Kamnik, Kranjsko.

Pozitno podpisani javnemu občinstvu uljudno naznanja, da je s 1. majem letoš občeznani

Hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem kavatisku in kopalisku, prevzel zopet v lastno rezižo.

Priporočujoc se javnemu občinstvu za obilni obisk naznanja, da bo de skrbel prav posebno zadovoljiti ceneje goste z izborniš vinskih kapljic, vselej ševskim pivom, s dobro, ukusno gerko in mizno kuhinjo.

V hotelu se nahaja mnogo sob za prenočanje, kakor tudi letna stanovanja.

S spoštovanjem

Fran Fischer.

189 10-6

Jedno pravi Balsam

(Tinctura Balsamica)

iz lekarne pri "angelju varhu" in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Progradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušeno in potrjeno od zdravstvenih oblasti.

Najstaraje, najpristnejše, najresnejše in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prane in piščne bolesti krč v železcu itd. ter je vsesplošno notranje in zunanje.

V znak pristnosti občinstva pred ničvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to-le oblastvene registrirane varstvene znamke.

V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka **Adolf Thierry, lekarna pri "angelju varhu"**. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se teraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajejših drugih balzamev, zasledujem najstrože sodnijskim putem na podlagi zakona s varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslov: **Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Progradi pri Rogatec-Slatini.** 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštno postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 visarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju. Pazi naj se vedno natančno na zgorajjano zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, Lekarnar

189 20-16 v Progradi pri Rogatec-Slatini. 396 30-12

170 18-11